

החשוד ברצח הברוקר חשף בחקירתו פרשה מדהימה: המיפלגה תבעה ממנו עמלה תמורת זיכיון לייבא נפט לארץ

נתיבי הנפט

של הלייכוד

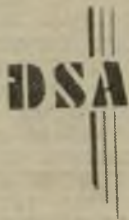
ר שר יצחק מודעי עשה בי שלוה את הדרך ממכונתו לי חצר ביתו שבהרצליהפיתוח. השר עתה כמעט 3 אחרי חצות. הוא היה תשוש מהקרב שניהל בי אותו ערב בכפר החברה שברמת גן על חלוקת ההספעה במיפלגה.

שרי האנרגיה, שידו חבושה בי גבס, הצליח בכישרון רב, בעזרת אילתורים וטאקטיקה נכונה, לצבור כוח רב לקראת הבחירות הכלליות שעמדו בפתח. עתה, אחרי הנצחון הפנימי במיפלגתו, הוא התכונן ללילה רגוע ראשון, אחרי לילות רבים שבהם לא עצם עין.

מבין השיחים זינק לעברו צעיר בעל מיבנה גוף אתלטי. נהגו של השר חשש שהמדובר במתנקש, וניסה לגונן על השר גבה הקומה. "אדוני השר, אדוני השר!" קרא הצעיר בקול, "אני מוכרח לדבר איתך!"

מודעי עצר לרגע. הצעיר עמד במרחק מגעידי ממנו ולא נראה חמוש. אתה חושב שזה המקום

U.S.A. 312/297-7575
312/459-8667
ENG 061/740-4329

STEVE REINEE
Senior V. President

1900 LEE STREET
DES PLAINES, ILL. 60018
U.S.A.

TELEX 206701
ZEITNER CGO

חברה דימונית

כרטיס הביקור של החברה שבה היה שותף גיל בנגל, ושכאמצי עותה הוצעה העיסקה למישרד האנרגיה. השותף, או איש הקשר של בנגל, היה ערפי הכרטיס סטיב רנייה, שזכה לתואר "סגן נשיא החברה". מישרד החברה שכנו באילינוי שבארצות הברית, והיה לה אף מיספר טלפון באנגליה. כתב העולם הזה ניסה להתקשר לטלפונים של חברת דיאסיא, כפי שמופיעים בכרטיס הביקור, ולא זכה בתשובה.

שלי, ואתה תטופל כמו כל מגיש בקשה אחרת." הצעיר ניסה לומר עוד דבר מה, אך נהגו של השר הדף אותו בי חזקה, ויצחק מודעי נבלע במהירות בחצר ביתו.

עמלה למיפלגה

ה פגישה הלידית הקצרה בין השר והצעיר האלמוני נערכה לפני כשלוש שנים, שנה לפני הבחירות לכנסת ה-10. הצעיר היה גיל בנגל, העומד בימים אלה לדין כחשוד בתיכנון וברצח סוכן הבורסה יעקב אלט-רוביני, עובד חברת הברוקרים מוריץ את טוכלר. פרשת הנפט של בנגל אינה קשורה כלל לתיק הרצח, שכתבי האישום בעניינו כבר הוגש לבית הדין המיפטי המחוזי בתל-אביב. בי חקירתו סיפר בנגל לחוקריו גם מעט מפרשה זו, שלא נודעה כלל עד כה.

במרכז הפרשה: בנגל ושותפו האמריקאי, שניסו למכור נפט לישראל, נדרשו לשלם עמלה למיפלגה מאוויימת בישראל.

תיאורה המלא של הפרשה, כפי שסופר להעולם הזה על-ידי בנגל, מתפרסם עתה לראשונה, שופך אור חדש על רסיסי המידע הנמציים בידי היחידה לחקירות הונאה במטה הארצי.

קשריו של בנגל בעיסקי הנפט החלו זמן רב לפני הפגישה הלידית עם מודעי. גיל 22 כבר שהה גיל בנגל תקופה ארוכה בארצות הברית, הוא

החשוד ברצח

גיל בנגל וידידה שאינה קשורה לפרשת הרצח שבה הוא חשוד, כפי שצולמו במעודון בתל-אביב. ערפי גירסת המישרד חשוד בנגל בתיכנון ובהוצאה לפועל של רצח יעקב אלט-רוביני מחברת מוריץ את טוכלר.

לדבר איתי, ובשעה כזו? שאל מופתע. הצעיר השיב מייד: "אני יודע שזה בלתי-שיגרתי, אך אם תודע על מה אני רוצה לדבר איתך, תביק שלא היתה לי דרך אחרת אלא לפנות אליך בדרך-לא-דרך זו."

בעוד מודעי עומד וחוכך בדעתו

פסיכיאטר לשר

ה פורשים אינם מתכוונים לי צאת מהקואליציה. הם רוצים להקים חטיבה חדשה בתוך הלייכוד, תוך שריון מקומות בטוחים לעצמם ברשימת הליכוד בבחירות הבאות. מודעי שוחח על כך עם צמרת תנועת החרות, ונענה בחיוב לרעיון פירוק החטיבה הליברלית בליכוד.

הקש ששבר את גב הגמל היה בחירתה של ח"כ שרה דורון כשר השישי של המיפלגה. דורון נצחה בהפרש קטן את מועמדו של מודעי, פייסי גרופר (העולם הזה 2378). אך העיקר הוא, שהיא הפכה את המחנה שאליה היא משתייכת, מחנה שריהתיר אברהם שריר, למחנה המוביל במיפלגה.

מי שעוקב אחרי המתרחש במיפלגה הליברלית מבין, שמודעי נדחק עתה לפינה. מאז שהצטרף למיפלגה ב-1965, לא היה מצבו כה גרוע.

כאשר זכה הליכוד בשלטון, הוא נבחר לשר האנרגיה והתשתית. אך מאותו היום הידרדר מעמדו במיפלגה. עד שסגן ראש הממשלה-לטיפול פסיכיאטרי (העולם הזה 2161) באותו שנה, 1979, באוקי-טובר, הוא עוד קיווה שיוכה בתפקיד שר האוצר. אחרי שיגאל הורר ביץ הודיע על פרישתו. הוא לא הצליח בכך (העולם הזה 2197).

המהפך במצבו חל במאי, לפני שלוש שנים. הוא התכונן היטב לוויעדת המיפלגה וקצר בה ניצחון מוחץ. הוא הפך למעשה למנהיג המיפלגה, כשהוא מחסל את כוחם של אברהם שריר, של גידעון פת, של שימחה ארליך ואפילו של אריה דולצין.

כעבור שנה, ערב הבחירות לכנסת העשירית, הוא שוב הצליח להכניס רבים מאנשיו לרשימת הרשימה. אמרו עליו, שהוא הכין היטב את שיעריה לבית שלו. הנפילה התחילה דווקא אחרי ה

החלו להתעניין מה מתרחש שם. בתוך זמן קצר הם גילו כמות ביגור ניח של חביות-נפט, שניתן היה לסחור בה.

מתווכים אלמונים

ר ינגל מיהר לצאת לאירופה, כדי להשלים בעזרת ידידיו השריוניים את ההליכים החוקיים לרכישת הנפט. בדרוכו במטוס הוא אף השתעשע באשליה, שבפעם הרי באה הוא יטוס לעיסקות נפט במיטוס פרטי. עולם המושגים שלו קיבל לפתע מימד אחר.

השאלה עתה היתה למי למכור. מתוך שיקול כלכלי קר, הגיעו הוא ושותפו למסקנה, שישראל היא זרוע נפט מתאים. בנגל סבר ל

תומו ששוכרת היתון ישראלי תפסי

עבד בשותפות עם ישראלי יורד, שהכיר את מישפחתו. השניים סחרו בכלל החל במטות-ברזל וכלה בציד לבית.

בין מכריו של השותף, שזהותו אינה ידועה למישרד, היו אנשי מימשל בכירים מאינדונסיה, שביקרו לעיתים מומנות בארצות הברית. בנגל שמח להיפגש איתם. מהם הוא שמע על היקף העסקים שניתן לנהל עם ממשלת אינדונסיה, וזמינו ניצח.

אך לבנגל היתה בעיה. יחסם העויני של האינדונסים לישראל הוא מן המפורסמות. לא ברור אם בני שיחו של בנגל ידעו את זהותו האמיתית, אך בתוך זמן קצר נוצרה ביניהם כימיה. שערי אינ-דונסיה נפתחו לפני הצעיר מחור לון, שחיפש את מזלו באמריקה.

בנגל למד מהר מאוד מידיו החדשים, שהענף שבו יש רווחים עצומים הוא הנפט. לכן החל מתעניין במערכת המכירות העולמית של הנפט למד היטב את כל שעליו לדעת, והציע לשותפו להיכנס לעסקים אלה.

בעודו סיפר בנגל, שדרך ידידיו האינדונסים הוא הכיר את הרב בנקאי השווייצרי ברונו מאיר. איש זה עוסק בצד הפיננסי של עיסקי נדב-נפט בינלאומיות, ובעיקר בי נושא מיכחי האשראי הגלויים לכל עיסקה כזו.

אחרי שאינדונסיה בשם סונרטו ערך הכירות בין השניים, נפגש בנגל עם מאיר במקומות שונים על-פני כדור הארץ: בסנגפור, בארצות-הברית, בציריך, בז'נבה ובלונדון. ממנו למד בנגל על העולם המופלא של עיסקי הוהב ה

שחור. לראשונה בחייו התברר לו מי שולט בעולם זה, איך נמכר נפט ועל-ידי מי, מהם הסוחרים הגדולים, איך יש לחתום חוזים ומהו אחוז העמלות הניתן כשוחד לאישים ומוסדות בארצות שונות כדי שהעסקות יצליחו.

מידיו השווייצרי ומידיו האינ-דונסים למד גם שבעסקות אלה, בניגוד לעסקים אחרים, יש לנהוג במישינה-זהירות. אומנם מאיר היה מטפל בהגנה על עמלות לכל היתר מתווכים, אך הגנה זו היתה מאוד חלשה והיתה תלויה בטובליבו של מציע העיסקה. המוכר יכול היה להיעלם בקלות עם הכסף הרב ששולם לו, מבלי לתת את הסחורה בעיסקי נפט, כך הבין בנגל, אין מדברים על מיסחר הוגן.

באחד מביקוריו בשווייץ היה בן גל עד למיקרה שבו סיפר לקוח מהמערב, כי שילם לשייח' מס' עוריה סכום-עתק עבור סחורה. השייח' נעלם עם הכסף, והקונה שאיבד את כל עולמו — התמוטט ונוקט לאישפוח.

בנגל השתוקק להיכנס לעולם זה. אך מעמדו, גילו, קשריו המעטים ומצבו הכלכלי לא איפשרו לו לחדור ללבליבו של עולם מיסטורי זה, רצוף סיכונים, הרפי תקות וריחוחי-עתק.

אם יש מקום שאליה הוא יוכל להתברג, הוסבר לבנגל, הרי זה בשוליים, בשוק החופשי של הנפט בממלכת רוטרדם שבהולנד. ה